

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fenyvessy Zoltán ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Dr. Szakál Róbert Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szakál Róbert ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve(I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve(II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. június 14. napján meghozott 33.P.22.584/2011/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 1.062.400 (Egymillió-hatvankétezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes édesapja **B.P.** (továbbiakban: örökhagyó) 1999. november 22-én írásbeli magánvégrendeletet készített, melyben halála esetére úgy rendelkezett, hogy a tulajdonát képező valamennyi ingó és ingatlan vagyonát első házasságából származó leánya **B.J.M.** örökölje. Kijelentette, hogy másik törvényes örökösét, a második házasságából származó leányát a felperest a Ptk. 663. § (1) bekezdés e) pontja alapján kitagadja, melynek okát részletesen ismertette.

2000. október 25-én az örökhagyó unokáival, az alperesekkel - **B.J.M.** gyermekeivel - életjáradéki szerződést kötött. Ebben az alperesek kötelezettséget vállaltak arra, hogy minden hónap 5. napjáig előre esedékesen havi 20.000 forint életjáradékot fizetnek az örökhagyónak, aki a tulajdonában álló **b.-i T.** II. emelet 3. szám alatti ingatlana tulajdonjogát egymásközt egyenlő arányban átruházta az alperesekre. A szerződés alapján az ingatlanra az alperesek tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került.

Az örökhagyó 2009. május 3-án elhunyt, törvényes örökösei a gyermekei, a felperes és az alperesek édesanyja **B.J.M.** voltak. A hagyatéki eljárásban a közjegyző az örökhagyó hagyatékát az 1999. november 22-i végrendelet alapján ideiglenes hatállyal végrendeleti öröklés jogcímén **B.J.M.**-nak adta át, mert a felperes a végrendelet érvényességét vitatta. A felperes a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt pert indított **B.J.M.** ellen az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítására, illetve kötelesrész kiadására. A **ügyszám** számú perben a 2010. május 25-én tartott tárgyaláson a felek egyezségeket kötöttek, melyben **B.J.M.** alperes a felperes kötelesrész igényét 2.000.000 forintban elismerte, továbbá a felek kijelentették, hogy egymással szemben néhai **B.P.** hagyatékával kapcsolatban követelésük nincs. Egyezségüket a bíróság jóváhagyta. Ennek alapján a közjegyző végzésével megállapította, hogy az örökhagyó hagyatéki ügyében hozott ideiglenes hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá vált.

Az alperesek az örökhatározott életjáradéki szerződés tárgyát képező ingatlant 2010. május 29-én 23.300.000 forint vételárért eladták.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek és az örökhatározott között 2000. október 25-én létrejött életjáradéki szerződés vele szemben a Ptk. 203. § (1) bekezdése alapján hatálytalan, valamint a hivatkozott semmisségi okok folytán érvénytelen. Mivel a szerződő felek a felperessel szemben rosszhiszeműek voltak, a Ptk. 238. § (2) bekezdés második mondata alapján kártérítésként kérte az alperesek kötelezését az örökhatározott halálától 2009. május 4-től az ingatlan eladásáig 2010. július 27-ig havi 65.000 forint használati díj és annak törvényes mértékű kamata és a szerződés tárgyát képező ingatlan becsült értékének fele, 12.500.000 forint és kamatai megfizetésére. A felperes álláspontja szerint az örökhatározott anyagi támogatásra nem szorult, mert jövedelméből bőven fedezni tudta kiadásait, ezért az életjáradéki szerződés az ő kisemmizésére irányult, ami ezért a Ptk. 203. § (1) bekezdése szerint vele szemben hatálytalan. Hivatkozása szerint az életjáradéki szerződés a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján színlelt, valamint több jogszabályba is ütközik, így a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésébe, az 5. § (1)-(2) bekezdéseibe, valamint a 203., az 590. és 591. §-ok (1) bekezdéseibe. A szerződést a felek jogszabály megkerülésével kötötték, ami nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Álláspontja szerint a szerződés „megtámadásának” jogosultságát kielégítési alapja elvonása és mint törvényes örökös törvényes érdeke határozza meg.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint köztük és az örökhatározott között az életjáradéki szerződés szabályszerű alakban és tartalommal létrejött, ami visszterhes volt. A szerződést igazolhatóan teljesítették, fizették az életjáradékot és haláláig gondját viselték az örökhatározottnak. Az életjáradéki szerződés megkötésének nem feltétele az életjáradékra jogosult fél szolgáltatásra való rászorultságának igazolása, ezért ezen körülmény utólagos vizsgálatára nincs jogi alap. Téves az a felperesi hivatkozás, miszerint az életjáradéki szerződés az öröklési igénye kielégítési alapját vonta el, ugyanis az örökhatározott szerződéses szabadságából következően jogosult volt ingatlanáról még életében rendelkezni és a felperes felé tájékoztatási kötelezettség nem terhelte. A felperesnek a szerződés hatálytalanságára és érvénytelenségére hivatkozása valamennyi ok tekintetében alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 500.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán felmerült 769.800 forint kereseti illetéket az állam viseli. Az ítélet indokolása szerint a kereset alaptalan. A lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az örökhatározott és az alperesek között életjáradéki szerződés jött létre, melyben az alperesek kötelezték magukat meghatározott összegű havi életjáradék megfizetésére, melynek fejében megszerezték az örökhatározott tulajdonát képező lakásingatlant. A felperes által sem vitatottan az alperesek a szerződésből eredő fizetési kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek, amit a perben csatolt feladóvevények másolataival bizonyítottak.

Az életjáradéki szerződésre a tartási szerződés szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 586. §-a szerint az életjáradéki szerződést írásban kell megkötni, ami a jogosult haláláig áll fenn. Kimondja a jogszabály, hogy a tartási, életjáradéki szerződés érvényességének nem feltétele, hogy az eltartott a létminimumhoz szükséges anyagiakkal ne rendelkezzen, illetőleg, hogy egészségi állapota miatt ápolásra vagy gondozásra szoruljon. Tartási-, illetve életjáradéki szerződés esetén az ellenszolgáltatásként átruházott vagyontárgy tulajdonjoga a szerződéssel száll át az eltartóra, illetve a járadékot fizetőre. A szerződéskötési szabadságból következően az adott fél szabadon döntheti el, hogy

kíván-e szerződést kötni, illetve milyen tartalmú szerződést akar kötni. Erre tekintettel a felperes édesapja szabadon dönthette el, hogy a tulajdonában lévő ingatlanra milyen tartalmú szerződést köt, mert arról életében a felperes és mindenki más hozzájárulása nélkül szabadon rendelkezhetett. Erre tekintettel nem osztotta az elsőfokú bíróság azt a felperesi álláspontot, miszerint a szerződés tárgyát képező ingatlanra vagy annak meghatározott hányadára bármilyen jogcímen követelési joga állt fenn, vagy állna fenn. Amennyiben az örökhagyó még életében a vagyonáról élők közötti jogügylettel rendelkezett, az kikerült a tulajdonából, nem része a hagyatékának, ezért arra az örökösnek nincs, és nem lehet követelési joga. Annak lehetősége, hogy végintézkedés és egyéb szerződés hiányában a felperes örökölhette volna az ingatlan tulajdonjogát, a felperes követelését nem alapozza meg, ezért a Ptk. 203. § alkalmazása fogalmilag kizárt. Alaptalanok a felperes hivatkozásai az egyes érvénytelenségi okok tekintetében is. A lefolytatott bizonyítás eredményeként a szerződés színlelése nem volt megállapítható, a szerződési kötelezettségüknek az alperesek több éven keresztül maradéktalanul és igazolhatóan eleget tettek, ezzel a szerződés a felek akaratának megfelelően teljesedésbe ment. A szerződés nem ütközik semmilyen jogszabályba, és jogszabály által tiltott rendelkezést sem tartalmaz. Önmagában az a felperesi elképzelés, hogy neki, mint vér szerinti gyermeknek jogos igénye lehetne az örökhagyó vagyontárgyaira, a jogszabályoknak megfelelően létrejött szerződést nem teszi sem érvénytelenné, sem hatálytalanná, az ezzel kapcsolatos felperesi álláspont jogilag alá nem támasztott téves elképzelés.

A peradatokból kitűnően az örökhagyó és a felperes viszonya meglehetősen rossz volt, olyannyira, hogy az örökhagyó megvonta a szívességi lakáshasználatot a felperestől. A peradatok arra is bizonyítékkul szolgálnak, hogy az örökhagyó büntetőeljárást indított a felperes ellen és nem kívánta őt örökségéből részesíteni. Ezért a felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy az örökhagyó és az alperesek között létrejött szerződés bármilyen okból is jó erkölcsbe ütközik. Nyilvánvaló, hogy az örökhagyónak még életében az volt az akarata, hogy a felperes ne jusson hozzá vagyontárgyaihoz még halála esetén sem, ezt a célt szolgálta az írásbeli végrendelet is. Az, hogy az örökhagyó életjáradéki szerződéssel ingatlanát elidegenítette unokáinak, nem ütközik jogszabályba, sem a jó erkölcsbe, valamint nem fedezetelvonó, ezért a felperes által előterjesztett valamennyi kérelem alaptalan, ezért a bíróság a keresetet elutasította. Pervesztessége folytán kötelezte a felperest az alperesek részére a perköltség megfizetésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján mérlegeléssel határozta meg. A felperes személyes költségmentessége folytán az illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítéletábra azt helyezze hatályon kívül és hozzon módosított keresetének megfelelő ítéletet. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi képviselő tudatos megtévesztő magatartását és az alperesek rosszhiszemű pervitelét figyelmen kívül hagyta, és nem is észrevételezte. Az alperesek képviselője több ízben megpróbálta megtéveszteni a bíróságot az örökhagyó életkorával és e miatti mentális állapotával kapcsolatban, és kijelentette, hogy az örökhagyó végrendeletét nem ellenjegyezte. Az utóbbit csak akkor helyesbítette, amikor a felperes benyújtotta a jogi képviselő ellenjegyzésével ellátott végrendeletet. Magatartásának azért van jelentősége, mert az igazolja az egész folyamatot, amit a jogi képviselő vitt végig, aki tudta, hogy a végrendelet kitagadási feltételei nem fognak érvényesülni kellő alap hiányában, ezért készítettek a felperes törvényes örökségéből történő megfosztása érdekében szerződést.

Indokolásában az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperesnek elköltözése után viszonya gyakorlatilag az örökhagyóval megszűnt. Nem tért ki azonban arra, hogy ez nem a felperes miatt következett be, hanem azért, mert az alperesek

elzárták előle az örökhagyót, a felperes tett kísérletet a kapcsolat helyreállítására, az azonban mások miatt megghiúsult. A végrendeletbe foglalt kitagadási ok nem igazolódott be, a büntetőeljárás bűncselekmény hiányában megszűnt. Nem állja meg a helyét az az érvelés, hogy az alperesek a felperes által nem vitatottan szerződésből eredő kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek. A felperes a tárgyaláson kétségbe vonta, hogy a feladóvevényeken szereplő összeget valóban az alperesek fizették saját jövedelmükből és beigazolódott, hogy nem volt olyan jövedelmük, amiből fizetési kötelezettségüknek eleget tudtak volna tenni. Felmerült, hogy az életjáradékot édesanyjuktól kapott készpénzből, vagy esetleg az örökhagyó pénzéből adták fel. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott Ptk. 586. §-a olyat nem mond ki, miszerint a tartási, életjáradéki szerződés érvényességének nem feltétele, hogy az eltartott a létminimumhoz szükséges anyagiakkal sem rendelkezzen, illetőleg, hogy egészségi állapota miatt ápolásra vagy gondozásra szoruljon. A perbeli esetben fordított volt a felek anyagi helyzete, mert az örökhagyónak halálakor jóval nagyobb pénzbeli vagyona volt, mint amennyit a szerződés alapján kapott, ezért vagyoni viszonyai folytán az örökhagyó tudta volna anyagilag segíteni unokáit, ebben az esetben azonban nem lehetett volna elvonni a felperestől az örökös várományát képező lakásingatlant. Az helytálló, hogy a Ptk. 200. § (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg, az adott jogszabálynak azonban van egy második bekezdése is. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a felperes a 2012. január 26-i keltezésű észrevételei 5. és 6. oldalán a 10. pontban részletezett jogesetre, melyben a Legfelsőbb Bíróság a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján megállapította a szerződés semmisségét. Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt ítélettel kapcsolatos hivatkozásaira nem reagált, azokat nem utasította el, nem fogadta el, meg sem említette azokat, ezzel megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

A felperes álláspontja szerint a szerződési szabadság nem korlátlan. Korlátozza azt egyebek között az, hogy a szerződési szabadság addig terjedhet, amíg nem sérti mások jogát (Ptk. 5. § (2) bekezdése), továbbá nem szolgálhat jogszabály megkerülésére, nem lehet jogszabállyal ellentétes, és megkötésekor úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható (Ptk. 4. § (4) bekezdése). Nem ütközhet jó erkölcsbe sem (Ptk. 5. § (2) bekezdése, 200. § (2) bekezdése).

Ítéletében az elsőfokú bíróság a Ptk. 203. §-a szerinti fedezetelvonással összefüggésben rögzítette, miszerint a felperesnek nem volt, és nincs édesapjával szemben olyan jogos igénye, amelyet részben vagy egészben az alperesek elvontak volna. Ezzel összefüggésben a felperes a 2012. január 26-i észrevételében álláspontját részletesen kifejtette, mely szerint az örökség egy kellő alappal rendelkező váromány, melynek elvonása fedezetelvonás, ezért az harmadik személlyel szemben hatálytalan. Ennek alátámasztására a felperes hivatkozik az MTA Jogtudományi Intézetének „Jogi iránytű” című tájékoztató kiadványa 2011. december 23-i számának 1. pontjában foglaltakra, mely rögzíti, hogy a Legfelsőbb Bíróság nem magyarázza külön a váromány szó jogi tartalmát, azt egyértelműnek tekintette. Ezt a gyakorlatot követi számos eseti döntés (BH1988. 352., 1989. 111., 1999. 116., 2003. 58., 2009. 78.). Tartalmazza a kiadvány azt is, hogy az Alkotmánybíróság számos határozatában szintén alkalmazza a váromány kifejezést rámutatva arra, hogy váromány esetében ugyanúgy függő jogi helyzet áll fenn, azonban az már a jogosult akarátán kívüli okból nem vonható el (36/1998. AB határozat). A váromány fogalmának jogi tartalmára nézve az 51/2007. (IX.15.) számú alkotmánybírósági határozat adott egészen részletes eligazítást, amikor **Sz.K.** művére hivatkozva leszögezte, hogy a váromány szó a legtágabb értelmében olyan jövőbeli jogszerzést lehetővé tevő függő jogi helyzet, amelyben a jogszerzés feltételei a jövőben vagy bekövetkeznek, vagy sem. Szűkebb értelemben várományon valamely alanyi jog megszerzésének jogilag biztosított lehetőségét értjük, amelytől a várományost az ellenérdekű fél önkényesen nem foszthatja meg.

Az 52/2007. (IX.15.) AB határozatban az is rögzítésre került, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tulajdon alapjogi védelme kiterjed a társadalombiztosítási szolgáltatásokra és a várományokra is. (AB 1993. 380.).

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság és az Alkotmánybíróság is ismeri és használja a várományt, mint jogi kategóriát, mely felvetésre az elsőfokú bíróság nem reagált. A Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma a **ügyszám** számú ítéletében egyebek között kimondta: „Ha viszont a szerződő fél szándéka a vagyontárgy átruházására valóságos, azonban a motívuma - a fedezetelvonás - jogellenes, nem a színlelt szerződésre, hanem - mint lex specialist - a fedezetelvonó szerződésre (Ptk. 203. § actio Pauliana) vonatkozó szabályokat és jogkövetkezményeket kell alkalmazni. Amennyiben a felek a szerződést azért kötik meg, hogy az átruházó fél a végrehajtás alól mentesüljön, akkor az átruházási szándék tényleges és valóságos, azonban jogellenes, aminek jogkövetkezménye nem az érvénytelenség, hanem a relatív hatálytalanság. A szerződés fedezetelvonó jellegére nem bárki, hanem csak a sérelmet elszenvedett fél hivatkozhat, a szerződés érvényes, ezért eredeti állapot helyreállításának nincs helye. Azonban az érvényesen szerződő fél köteles tűrni, hogy a tulajdonába került vagyontárgyból a sérelmet szenvedett a követelését végrehajtás útján kielégítse”.

Hasonló okfejtést tartalmaz ugyanezen ítéltábla **ügyszám** számú határozata is.

Mindezek mellett a felperes hivatkozott a BDT.2011. 2485. számú jogesetben foglaltakra, valamint a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény 5. pontjához fűzött kommentárra. A perbeli esetben a jogszabályi vélelem szerint az alperesek rosszhiszeműek voltak, ami nem lett megdöntve, ezért a szerződés fedezetelvonó jellege beigazolódott. Ezt támasztja alá az I. rendű alperes bíróság előtt tett nyilatkozata, miszerint természetesen tudott arról, hogy nagyapjának édesanyján kívül másik vér szerinti gyermeke is van.

Az indokolásban kifejtettek szerint a szerződés nem színlelt és nem ütközik a jó erkölcsbe, illetve a jogszabályba. Ezt a felperes a fellebbezésében részletesen cáfolta. Nem valós a bíróságnak az a megállapítása sem, miszerint a felperes azt képzelte, hogy neki mindenféle körülmények között jogos igénye lehet édesapja vagyontárgyaira. A felperesnek ilyen elképzelése nem volt. Az elsőfokú eljárás során részletezett körülmények alapján azonban jogos igénye lehet elvont örökségének értékére, mellyel kapcsolatos álláspontját a felperes jogszabályokkal és jogirodalommal is alátámasztotta.

Rögzíti az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes és édesapja között rossz volt a viszony, ezért nyilvánvalóan még életében az örökhagyónak az volt az akarata, hogy leánya ne jusson hozzá vagyontárgyaihoz, még halála esetén sem. E cél eléréséhez csak törvényes eszközöket lehetett volna igénybe venni, ezt a célt szolgálta a végrendelet, de amikor a felek látták, hogy az abban foglaltakkal nem érik el annak célját, mert a felperes terhére rótt vádak alaptalanok és valótlanok, akkor kötötték meg az életjáradéki szerződést, ami a részletezettek miatt a felperessel szemben hatálytalan. Az alperesek utaltak arra is, hogy a jogalkotó szándéka az, hogy a szerződések betöltsék társadalmi rendeltetésüket. Az életjáradéki szerződés rendeltetése a jogosult létfenntartása. A perbeli esetben azonban nem ez volt a valós szándék, mert a jogosult a szerződésre nem szorult rá, miután lényegesen jobb anyagi helyzetben volt, mint a kötelezettek. Erre tekintettel a szerződés célja az volt, hogy a felperes ne részesüljön az őt egyébként megillető örökségből, ez azonban a jogalkotói szándék szerint nem lehet az életjáradéki szerződés célja vagy rendeltetése.

Fellebbezése kiegészítéseként a felperes hivatkozott arra, hogy az életjáradéki szerződésre a Ptk. 591. §. (2) bekezdése szerint alkalmazandó Ptk. 586. § (3) bekezdése rendelkezése szerint a szerződés kiterjed a jogosult eltemettetésére

is. A csatolt, a hagyatéki eljárásban készült jegyzőkönyv tartalma bizonyítja, hogy az alperesek a számukra jogszabályban előírt kötelezettségüknek nem tettek eleget, ugyanis a temetést édesanyjuk fizette ki, és a költségeket az örökségénél a maga javánál számította be.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.
A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntése helytálló, annak indokolása azonban túlnyomórészt téves.

A jogvita elbírálásánál a bíróságnak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a felperes rendelkezik-e perbeli legitimációval a kereset szerinti igény érvényesítésére, melynek szükségességét a jelen perben a rendelkezésre álló adatok nyomtatékosan indokolták. Az elsőfokú bíróság e kötelezettségének nem tett eleget, elmulasztotta vizsgálni a felperes keresetösségi jogát, ezért alaptalanul bírálta el érdemben a keresetben hivatkozott érvénytelenségi okokat.

A keresetlevél alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes milyen minőségében érvényesít igényt az alperesekkel szemben, erre tekintettel az ítéletábra felhívta a felperest ennek megjelölésére. A felperes nyilatkozata szerint törvényes örökösként érvényesíti igényét az alperesekkel szemben.

A perbeli adatok alapján a felperes törvényes örökösként az örökhagyó és az alperesek között létrejött tartási szerződés érvénytelenségére alapított igény érvényesítésére keresetösségi joggal nem rendelkezik. A Ptk. 599. § (1) és (2) bekezdései szerint az örökhagyó után örökölni törvény vagy végintézkedés alapján lehet. Amennyiben az örökhagyó után végintézkedés maradt, az öröklés rendjét ez határozza meg, melyre tekintettel a törvényes öröklés végintézkedés hiányában érvényesülhet. A perbeli adatok szerint az örökhagyó 1999. november 22-én írásbeli magánvégrendeletet alkotott, melyben valamennyi ingó- és ingatlan vagyonának általános örököséként **B.J.M.** leányát nevezte meg, és másik gyermekét, a felperest az öröklésből kitagadta. E végrendelet alapján a közjegyző az örökhagyó hagyatékát az abban nevezett örökösnek adta át. A felperes ugyan pert indított **B.J.M.** ellen az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítására, és másodlagosan kötelesrész kiadására, a perben azonban a végrendelet érvénytelenségét a bíróság nem állapította meg, mert a peres felek egyezsége kötöttek, melyben **B.J.M.** a felperes kötelesrész igényét 2.000.000 forintban elismerte és a felek kijelentették, hogy egymással szemben az örökhagyó hagyatékával kapcsolatban követelésük nincs. Erre tekintettel az érvényes végrendelet alapján az örökhagyó örököse és egyben jogutódja **B.J.M.**. Nevezett a felperes kötelesrészre való jogosultságát az egyezséggel elismerte, mellyel az örökhagyó végrendelete szerinti kitagadó rendelkezés a Ptk. 637. § (2) bekezdése szerinti kizárásnak minősül, mellyel a felperes a Ptk. 600. § e) pontja alapján az örökhagyó után az öröklésből kiesett. Mindezekre tekintettel a felperes az örökhagyónak nem örököse, melyből következően mint örökös nem rendelkezik perbeli legitimációval az alperesek és az örökhagyó között létrejött tartási szerződés érvénytelenségére hivatkozni, és arra alapítva az alperesekkel szemben igényt érvényesíteni. Ezért érdemben az általa hivatkozott érvénytelenségi okok nem bírálhatók el.

Megalapozatlan a fellebbezési érvelés a tartási szerződés fedezetelvonó jellegére is, ami a hivatkozott bírósági eseti döntések, az alkotmánybírósági határozatok, a polgári kollégiumi vélemény téves értelmezésén alapul. A fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a szerződés fedezetelvonó jellegének és ebből következően a relatív hatálytalanság megállapításának feltétele, hogy a szerződés megkötésének időpontjában a jogosultnak a kötelezettel szemben követelése álljon fenn, amelynek a fedezetét a kötelezett el akarja vonni. Az öröklés az örökhagyó halálával következik be, ezért az öröklési igény örökhagyó

halála előtti keletkezése fogalmilag kizárt. A felperesnek az örökhagyóval szemben a tartási szerződés megkötésekor öröklésből eredő követelése nem volt és nem lehetett, ezért keresete a tartási szerződés hatálytalansága vonatkozásában is alaptalan.

A kifejtett eltérő és kiegészített indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. A felperes költségmentességére tekintettel az általa le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. Tekintettel arra, hogy az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő és a tárgyaláson sem jelentek meg, illetve nem képviseltették magukat, az ítéltábla javukra másodfokú perköltség megítélését mellőzte.

Budapest, 2013. június 6.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k. . Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Háló Sándorné
tisztviselő